אגרות הראי"ה - כרך ד' - אגרת ארז

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ח' שבט תרפ"ד

נמען: הרב חיים עוזר גרודזנסקי

קשה לו להחליט על הנסיעה. המצב בארץ נורא, אבל מאמריקה מטילים ספק אם אפשר לתקן. אילו נסעו הגאונים הזקנים והרב חיים עוזר, היה מתוקן; עכשיו השמועה על בואם החלישה את העניין. ויש חשש שבאמריקה ירצו 'קופה אחת' לכל מוסדות הקודש, ויבטלו את השד"רים, ויאמרו שהרב קוק, כבא כוח כללי, יכול לסדר זאת - 'קלקול גדול'.

עיקרי הדברים

- ספק בתועלת.
- חשש מקופה אחת.
- אין החלטה.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1]. ח' שבט תרפ"ד[2]

שלו' וברכה לכבוד רב רחימאי הגאון הגדול פאר הדור כקש"ת[3] מוהר"ח[4] עו גראדזונסקי [הרב חיים עוזר גרודזנסקי, רבה של וילנה] שליט"א[5]. אחדשה"ט[6] דהדר"ג[7] באה"ר[8]

הגיעני מכתב קדשו, ובדבר נסיעתי [ההצעה שייסע לארצות הברית לגיוס כספים למוסדות התורה; ראו כרך ד', אגרת אריג] קשה לי מאד להחליט כעת, אע"פ[9] שהמצב פה נורא, ד' ירחם על בני תורה ומוסדות הקודש בכלל, אבל ידיעות שונות באות מהתם, שמטילים ספק אם אפשר כעת כבר לתקן את המצב, ומ"מ[10] אם היו הגאונים הזקנים וכ"ג שליט"א נוסעים, ודאי הי'[11] הכל מתוקן, אבל כעת גורם הקול שהוציאו ע"ד[12] בואם להחליש את הענין, גם יש עוד עיכוב עיקרי, שזה כמה שנים ישנם שם אלה החפצים לעשות קופה אחת לכל מוסדי הקודש, ובזה ירחיקו לגמרי את השדרי"ם[13], והדבר ידוע שזהו קלקול גדול שלא יוכל להמנות, וכעת יש

---

1 ב"ה - ברוך השם

2 תרפ"ד - השנה תרפ"ד (1923/1924)

3 כקש"ת - כבוד קדושת שם תפארתו

4 מוהר"ח - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות ח (כגון חיים / חנוך) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם

5 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן

6 אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב

7 דהדר"ג - דהדרת גאונו

8 באה"ר - באהבה רבה

9 אע"פ - אף על פי

10 ומ"מ - ומכל מקום

11 הי' - היה

12 ע"ד - על דבר

13 השדרי"ם - השד"רים (שלוחי דרבנן)

חשש גדול שדוקא ע"י[14] באי שמה יתחזקו בשיטה זו, כי יאמרו שאני בתור ב"כ[15] כללי לכל עניני אה"ק[16] יכול לסדר דבר זה, שהוא לפי רוחם של עסקנים מסוג ידוע, ע"כ[17] איני יכול עדיין להחליט דבר בזה.

והנני בזה חותם בברכה ואה"ר[18] כנה"ר[19] ונפש ידי"ע[20] דוש"ת[21] מקרב לונ"ח[22]

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

14 ע"י - על ידי
15 ב"כ - בא כוחו
16 אה"ק - ארץ הקודש
17 ע"כ - על כן
18 ואה"ר - ואהבה רבה
19 כנה"ר - כנפשו הרמה
20 ידי"ע - ידידו עוז
21 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו
22 לונ"ח - לנחמת ציון